

Vejdirektoratet

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon +45 7221 8800
info@trafikstyrelsen.dk
www.trafikstyrelsen.dk

Dato: 30-06-2025
Sagsnr.: 2024-217706
Sagsbehandler: NTEI

Afgørelse om at etablering af sidetag ifm. indvinding ved Havnstrup ikke er VVM-pligtigt

Trafikstyrelsen har den 14. marts 2025 modtaget en ansøgning fra Vejdirektoratet om ændring af projektet "udbygning af Rute 15 Ringkøbing-Herning" der vedrører en etablering af sidetag ved Havnstrup.

Trafikstyrelsen er myndighed for behandling af sager om vurdering af virkning på miljøet i forbindelse med statslige vejprojekter, jf. kapitel 2 a i vejloven (LBK nr. 435 af 24/04/2024 af lov om offentlige veje m.v.). Projektet er omfattet af bekendtgørelsens bilag 2, 13a. Trafikstyrelsen skal derfor screene projektet for VVM-pligt i medfør af § 17 d i samme lovebekendtgørelse.

Trafikstyrelsens afgørelse

Trafikstyrelsen har efter en screening af sagen afgjort, at projektet ikke er VVM-pligtigt og derfor ikke kræver en miljøkonsekvensvurdering. Styrelsen meddeler, at der følgelig ikke kræves administrativ tilladelse til projektet fra Trafikstyrelsen.

Endelig meddeler Trafikstyrelsen, at der ikke skal udarbejdes konsekvensvurdering i forhold til nærtliggende Natura 2000-områder af projektet.

Indvindingsperioden forventes at strække sig fra den 1. januar 2026 til den 1. januar 2028 og i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet.

Afgørelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning. Trafikstyrelsen udsteder ikke en indvindingstilladelse.

Afgørelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet.

Begrundelse

Screeningen er foretaget med udgangspunkt i det konkrete projekt med det nuværende kendskab til evt. miljømæssige konsekvenser. Ændringer i projektet eller i omgivelserne kan betyde, at projektet må screenes på ny ud fra de nye betingelser.

Trafikstyrelsen har i afgørelsen om, at projektet ikke er VVM-pligtigt lagt vægt på, at projektet i sin fysiske udstrækning og i forhold til sin geografiske beliggenhed ikke antages at have væsentlig påvirkning på miljøet, når projektet udføres i overensstemmelse med projektbeskrivelsen.

Trafikstyrelsen har i sin afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering i henhold til nærtliggende Natura 2000-områder samt bilag IV-arter, lagt vægt på, at projektet ikke i øvrigt antages at have miljømæssige påvirkninger, og derfor heller ikke antages at påvirke Natura 2000-område nr. 68 "Skjern Å" og at projektet udføres således, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes.

Retsgrundlag

Trafikstyrelsen er myndighed for etablering, udvidelse eller ændring af statslige vejanlæg og dertil knyttede projekter, jf. § 17 a i vejloven. Endvidere skal styrelsen vurdere, hvorvidt der skal udarbejdes en konsekvensvurdering for nærtliggende Natura 2000-områder samt bilag IV-arter.

Afgørelse om VVM-pligt, herunder at projektet ikke kræver tilladelse, er truffet i henhold til § 17 d i vejloven.

Afgørelsen om, at der ikke skal udarbejdes Natura 2000-konsekvensvurdering af projektet er truffet jf. § 4 i VVM-bekendtgørelse om statslige vej- og jernbaneprojekter¹.

Sagsfremstilling

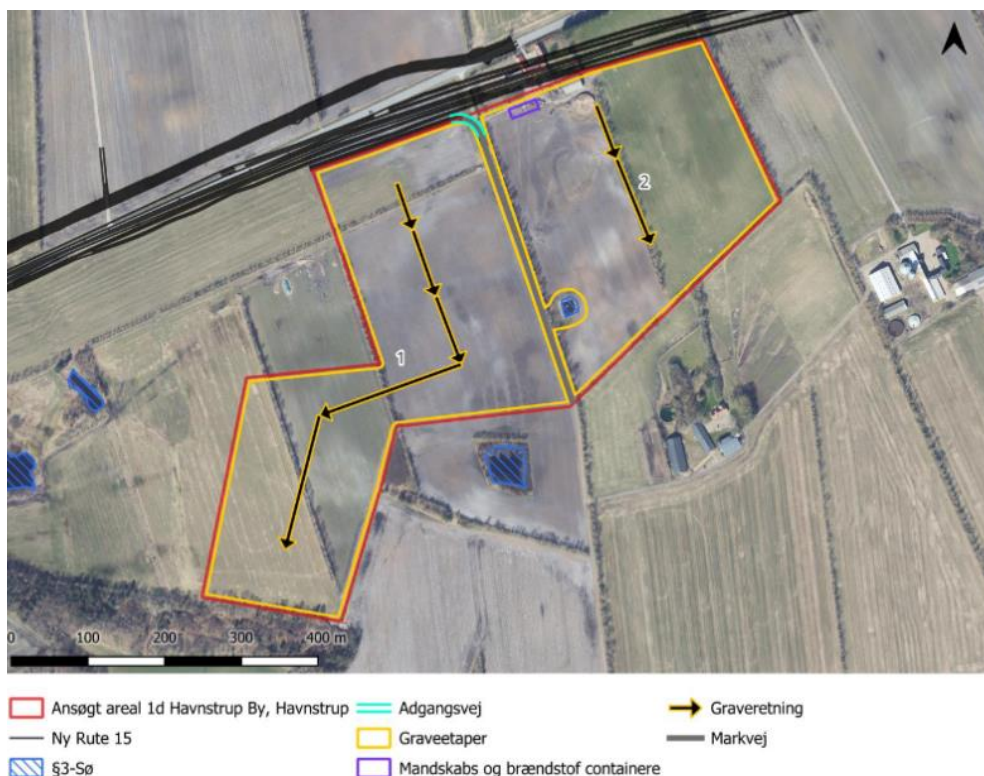
Folketinget vedtog den 30. november 2023 anlægsloven for udbygning af Rute 15 Ringkøbing - Herning. Vejdirektoratet har vurderet, at der samlet skal anvendes ca. 1,15 mio. m³ sand, grus og sten til denne vejudbygning. Disse råstoffer vil kunne hentes fra nærliggende grusgrave, men på grund af det relativt store forbrug af råstoffer til udbygningen og for at minimere transportafstandene for råstofferne, ønskes der indvinding af råstoffer som sidetag, der kan anvendes direkte i projektet helt tæt på vejudbygningen. Indvinding fra sidetag vurderes at kunne bidrage med ca. 750.000 m³. Der ønskes indvinding fra sidetag på matr. nr. 1d Havnstrup By, Havnstrup. Arealet af matr. nr. 1d Havnstrup By, Havnstrup 1 er på ca. 24,9 ha.

Muldafrømning foretages med 1 dozer. Der er ca. 74.700 m³ muld på projektarealet. Mulden vil blive brugt i efterbehandlingen af råstofgraven. Der forventes ikke at være overjord på arealet. Råstoffer over grundvandsspejl indvindes med 2 læsemaskiner (gummiged) og råstoffer under grundvandsspejl indvindes med 1 hydraulisk gravemaskine. Derefter læsses råstofferne på lastbil eller dumper med læsemaskinerne og køres direkte til projektområdet for udvidelsen af Rute 15. Der vil blive indvundet ned til maksimalt 4 m under terræn. Der vil blive indvundet ned til maksimalt 2 m under grundvandsspejlet, i områder hvor grundvandet står højt. Grundvandsspejlet vurderes at ligge fra ca. 2,5 m til over 5 m under terrænoverfladen. Der vil blive opstillet en mandskabscontainer og en materialecontainer på den

¹ BEK nr. 469 af 08/05/2024 om overvågning, samordnet procedure og offentliggørelse ved vurdering af virkning på miljøet (VVM) samt om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter for så vidt angår statslige vej- og jernbaneprojekter.

nordlige/nordøstlige del af arealet, ud mod Videbækvej (Rute 15). Spildevand fra mandskabsvogne opbevares i septiktank.

Figur 1 Oversigtskort over projektområdet samt graveplan opdelt i to graveetaper, på begge sider af den centralt liggende markvej

Projektarealet ligger i Herning Kommune og der ønskes indvundet op til 500.000 m³ i tre år, heraf 50.000 m³ under grundvandsspejlet. Dette er den totale mængde forventet indvundet over tre år (2026-2028), men den årligt indvundne mængde kan blive op til 500.000 m³ hvis hele indvindingen sker på et år. Vejdirektoratet ejer matriklen, dog er nabomatriklerne blevet partshørt i forbindelse med projektet.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 68, Skjern Å, er ca. 13 km i fugleflugt fra projektområdet. Dette Natura 2000-område er specielt udpeget for at beskytte naturtypen vandløb med vandplanter og de store forekomster af surt overdrev og i noget mindre omfang, tidvis våd eng, hængesæk og elle- og askeskov.

På baggrund af afstanden til Natura 2000-området, samt projektets omfang, vurderer Trafikstyrelsen ikke, at udpegningsgrundlaget vil blive påvirket.

Bilag IV-arter

Trafikstyrelsen har eftersøgt fremkomsten af bilag IV-arter i og omkring projektområdet i relevante databaser². Trafikstyrelsen har fundet at der er registreret spidssnudet frø, odder og arter af flagermus omkring vejanlægget. Projektarealet indeholder ikke naturområder, som udgør kendte yngle- og rastesteder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller levesteder for planter opført herpå. Bygherre oplyser, at omkring 1 km vest for projektarealet og ca. 2 km øst for er der kendte forekomster af spidssnudet frø, men de nærmeste vandhuller er ikke egnede for arten. Artens almindelige vandreradius er ca. 1 km, og det er derfor mindre sandsynligt, at den vil indtræffe i projektarealet, og derved vil råstofindvindingen ikke forstyrre arten.

Bygherre oplyser, at odder forekommer langs de større vandløb, og der er ca. 2 km til Mølsted Bæk (vest for projektarealet), hvor der er fundet spor af arten. Projektarealet udgør ikke egnet yngle- og rastested og med 2 km til nærmeste vandløb, vurderes råstofindvinding her ikke at forstyrre arten.

Bygherre oplyser, at der forekommer forskellige arter af flagermus i området omkring projektarealet. De levende hegn i projektarealet kan både indeholde træer som udgør yngle- og rastesteder for flagermus, men har forventeligt også en funktion i form af ledelinjer. Der er derfor foretaget en levestedsundersøgelse af læhegnene for at udelukke en påvirkning på flagermus og en undersøgelse af leve- og rastesteder for flagermus i området. Undersøgelsen viste to fund af flagermusegnede træer og gravearbejdet bliver derfor tilpasset, så området rundt om træerne ikke bliver rørt. To yderligere egnede træer er uden for graveområdet, da vejen skal bibeholdes og læhegnene fældes ikke, derfor påvirkes de ikke.

Trafikstyrelsen vurderer, at områdets økologiske funktionalitet for arterne ikke påvirkes ved gennemførelse af projektet. Styrelsen har lagt vægt på, at projektet ikke påvirker yngle- og rasteområder for arterne, at projektet er tilrettelagt således, at der ikke beskadiges eller ødelægges yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for arterne, at projektet ikke medfører forstyrrelse med skadelig virkning for arterne og at der ikke sker en forsætlig indfangning eller drab.

Vandrammedirektiv

Der er ikke nogen målsatte overfladevandsforekomster på projektarealet. Nærmeste målsatte vandløb er Tilløb til Vorgod Å fra Frif (05933), der ligger ca. 425 m vest for projektarealet. Vandløbsstrækningen er målsat til god økologisk- og kemisk tilstand. Den kemiske tilstand er god, men den økologiske tilstand er ringe. Vandløbet har udløb i Vorgod Å, ca. 3,1 km vest for projektarealet. Vorgod Å har god kemisk tilstand, men kun moderat økologisk tilstand.

For de enkelte parametre er tilstanden vurderet som følgende;

- Makrofyter: Ukendt
- Fytobenthos: Ukendt
- Benthiske invertebrater: God økologisk tilstand
- Fisk: Ringe økologisk tilstand
- Morfologiske forhold: Ukendt

² www.arter.dk, www.naturdata.miljøportal.dk

- Nationalt specifikke stoffer: ikke-god økologisk tilstand/potentiale.

I henhold til projektbeskrivelsen og de beskrevne metoder er det Trafikstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil medføre en midlertidig eller permanent forringelse af kvalitetselementernes tilstand, at projektet ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske- og kemiske tilstand og slutteligt, at projektet ikke vil hindre målopfyldelse i vandområdet.

Høring

Trafikstyrelsen har i forbindelse med sagens behandling forelagt ansøgningen for Naturstyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, By-, Land- og Kirkeministeriet, Miljøstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Energistyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, Landbrug- og Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Energinet, Banedanmark, Herning Kommune og Region Midtjylland.

Alle høringssvar er videresendt til bygherre for kommentering.

Følgende myndigheder har afgivet høringssvar:

Energinet gør opmærksom på en problemstilling for råstofindvinding og anlæggelse af søer på matrikel: 1d, Havnstrup By, Havnstrup, hvor Energinets kommende ledningsprojekt: Herning – Videbæk (figur 1, side 4) går igennem. Energinet anmoder derfor om, at Vejdirektoratet tilretter deres projekt med råstofindvinding, så det udelukkende foregår syd for kommende kabelledning: Herning SV – Videbæk, således at kabelanlægget kan bibeholdes i nuværende tracé. Energinet gør opmærksom på, at 150 kV luftledningsanlægget Stovstrup-Videbæk er placeret på ejendommen matr.nr. 5i Herborg, By, Videbæk. Der skal derfor ansøges dispensation hos Energinet, såfremt der skal indvindes råstoffer indenfor luftledningsanlæggets servitutareal. Der er endnu ikke fastlagt en tidsplan for nedtagelse luftledningsanlægget Stovstrup – Videbæk.

Bygherre kommenterer, at de vil ansøge Energinet om dispensation til at indvinde råstoffer indenfor luftledningsanlæggets servitutareal. Vejdirektoratet vil ved råstofindvinding, muldafrømning og efterbehandling holde respektafstand til 150 kV elkabel beliggende på den nordlige del af matr. nr 1d Havnstrup By, Havnstrup. Respektafstanden (graveafstanden) foreslås at være 5 m og med en hældning 1:2 efter denne afstand (graveskråningens hældning), hvilket svarer til standard afstand og hældning til ledningsnet i Region Midtjyllands råstoftilladelser. Der vil således ikke ske råstofaktiviteter indtil 5 m syd for 150 kv elkabel.

Trafikstyrelsen vurderer, at følgende ikke giver anledning til ændringer i afgørelsen og tager bygherres bemærkning til efterretning. Trafikstyrelsen lægger til grund for sin afgørelse af de tilstrækkelige dispensationer opnås ved Energinet.

Herning Kommune bemærker, at hvis det bliver nødvendigt at grundvandssænke og aflede vand herfra i forbindelse med indvindingen, så skal Vejdirektoratet søge de nødvendige tilladelser efter Vandforsyningsloven og Miljøbeskyttelsesloven. Ligeledes bemærker kommunen, at de er betænkelig ved nærheden af graveområdet til vejen, som det smalleste sted måske er 30 m. Afhængigt af hvor dybt et hul der graves kan det virke voldsomt med et graveareal lige op ad vejen. Kommunen bemærker, at hvis graveområdet indskrænkes til at ligge syd for det levende hegn, kan dette bevares. Hvis der langs det østlige skel holdes en afstand på 10-12

m, kan man undgå at ødelægge læhegnet. Kommunen savner desuden snittegninger af hvordan terrænet nogenlunde kan forventes at komme til at se ud efter indvinding.

Bygherre oplyser, at gravedybden er ikke et mål for skredrisiko, men det er derimod er skråningshældningen der anlægges efter graveafstanden til skel og til den beskyttede sø. Denne er ikke anført i råstofansøgningen, da denne oprindeligt var stilet til Region Midtjylland som råstofmyndighed hvor skråningshældninger ikke angives. Der vil ikke forekomme grundvandssænkning som følge af projektet. Der vil kun få steder blive indvundet under grundvandsspejl kun ned til maksimalt 2 m under grundvandsspejl. Jf. råstofansøgningen skal der ikke bruges vand til oparbejdning og bortledes vand. Der sker derfor heller ikke grundvandssænkning af disse årsager.

Afslutningsvis oplyser bygherre, at snittegninger dette ikke er et krav til efterbehandlingsplaner ved råstofindvinding. Snittegninger bidrager ikke med yderligere viden om efterbehandlingen jf. råstofloven med senere vejledninger og klagenævnsafgørelser samt Region Midtjyllands vejledning til efterbehandlingsplaner for råstofindvinding, når der er anført hovedformålet med efterbehandlingen, efterbehandlingsafstande til skel og beskyttet sø mm., muldpålæggelse, søudformninger og hældninger på anlæggelse af skrånninger.

Trafikstyrelsen tager følgende hørings svar til efterretning, men hørings svaret giver ikke anledning til ændringer i afgørelsen. Styrelsen bemærker, at gravearbejdet er tilpasset området rundt om træerne og at de ikke bliver berørt. Samt at læhegnene ikke fældes.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Trafikstyrelsens hjemmeside i henhold til § 17 m i vejloven, jf. § 8 i tilhørende VVM-bekendtgørelse om statslige vej- og jernbaneprojekter.

Klagevejledning

Trafikstyrelsens afgørelser truffet i henhold til vejlovens kapitel 2a, herunder § 17 d, kan ikke påklages til transportministeren eller anden administrativ myndighed, jævnfør lovens § 132, stk. 6, og § 30 i Trafikstyrelsens delegationsbekendtgørelse³.

Såfremt Trafikstyrelsens afgørelser efter lov om offentlige veje, kap. 2 a, ønskes efterprøvet ved domstolene, skal søgsmål til prøvelse være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt adressaten eller offentliggjort, jf. lovens § 132, stk. 8.

Med venlig hilsen

Nina Teilmann

Trafikstyrelsen

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29/12/2020 om Trafikstyrelsens opgaver og beføjelser, klageadgang og kundgørelse af visse af Trafikstyrelsens forskrifter.